

Відступлення Верховного Суду у складі суддів
об'єднаної палати та палат Касаційного
господарського суду від правових висновків
Верховного Суду у господарських справах
2020

До уваги !!! Чергові правові висновки ОП КГС щодо належного
способу захисту порушеного права

Відділ аналітичної роботи та узагальнення судової практики

Щодо належного способу захисту порушеного права у спорах, що стосуються укладення договору про реструктуризацію заборгованості за спожитий газ

Постанови КГС ВС від 21.11.2018
у справі № 910/174/18

Постанова ОП КГС від 02.10.2020
№910/5738/19

КГС ВС погодився з висновками судів першої та апеляційної інстанцій щодо наявності правових підстав для задоволення позовних вимог про зобов'язання відповідача укласти з позивачем договір про реструктуризацію заборгованості.

В даному випадку належним способом захисту порушеного права є позов про визнання укладеним договором реструктуризацію заборгованості за спожитий газ, оскільки враховуючи вимоги чинного законодавства, позов про визнання протиправною відмови відповідача щодо укладення з позивачем відповідного договору реструктуризації заборгованості та про зобов'язання відповідача укласти на основі типового договору реструктуризації заборгованості за спожитий природний газ є неналежним способом захисту порушеного права і не призводить до поновлення порушеного права, а невірно обраний спосіб захисту зумовлює прийняття рішення про відмову у задоволенні позову незалежно від інших, встановлених судом обставин.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/92705201>

Щодо позову про визнання недійсними пунктів кредитних договорів, який поданий особою, яка не була стороною цих договорів

Постанови КГС ВС від 10.10.2019 у справі № 904/8902/17

Постанова ОП КГС від 16.10.2020 №910/12787/17

КГС ВС залишено без змін постанову апеляційної інстанції, якою задоволено позов про визнання недійсними умов договору, стороною якого позивач не є, без дослідження і встановлення обставин порушення прав та охоронюваних законом інтересів позивача внаслідок укладання оспорюваного договору.

Особа, яка звертається до суду з позовом про визнання недійсним договору (чи його окремих положень), повинна довести конкретні факти порушення її майнових прав та інтересів, а саме: має довести, що її права та законні інтереси як заінтересованої особи безпосередньо порушені оспорюваним договором і в результаті визнання його (чи його окремих положень) недійсним майнові права заінтересованої особи буде захищено та відновлено. Реалізуючи право на судовий захист і звертаючись до суду з позовом про визнання недійсним правочину, стороною якого не є, позивач зобов'язаний довести (підтвердити) в установленому законом порядку, яким чином оспорюваний ним договір порушує (зачіпає) його права та законні інтереси, а суд, у свою чергу, - перевірити доводи та докази, якими позивач обґрунтовує такі свої вимоги, і в залежності від встановленого вирішити питання про наявність чи відсутність підстав для правового захисту позивача. Відсутність порушеного або оспорюваного права позивача є підставою для ухвалення рішення про відмову у задоволенні позову, незалежно від інших встановлених судом обставин.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/92705206>